

Aleksis K – Sunnuntai-Kaleva

Lähiöt ja etiöt

Oulussa on ensi vuoden alusta alkaen kaikkiaan 106 kaupunginosaa Tannilasta Salonpähän ja Joloksesta Niilekseen. Ihan kaikkia niistä ei voine kutsua lähiöiksi, koska matkaa keskustaan saattaa olla muutama peninkulma. Myös kaupunginosien määrä voi tuntua vähän ylenpalttiselta, koska vanhat oululaiset ovat tottuneet siihen, että kaupunkiin kuuluu kolme kulumaa: Heinäpää, Kakaravaara ja Tuiranpuoli, hurjimmista kaavoissa ehkä vielä Karjasilta, Hintta ja Hönttämäki. Tarvitaanko tämänkokoisessa kaupungissa tosiaan 106 kaupunginosaa? Eikö vähemmällä tulisi toimeen?

Vastaus on, että kyllä tarvitaan eikä vähemmällä tulisi toimeen. Tosi asiassa jo vanhassa Oulussa oli paljon enemmän kuin kolme tai kuusi kaupunginosaa. Niitä oli vähintään kymmeniä, ja melkoinen osa niistä on hävinnyt kokonaan uuden Oulun kartoista. Ei sieltä löydy enää esimerkiksi Limppulahtea, Pikku-Berliiniä eikä Pelkiankorpea, ei edes Puutteenperää, Nöömanninrantaa, Shanghaiä eikä Hahtiperää. Poissa on myös Pulila – lieneekö räjäytetty pois kartalta samalla kuin Toppilan siilot.

Kaikki nuo ja monet muut ovat vanhoja, enemmän tai vähemmän virallisia Oulun kaupunginosia, joista nyt on vain muisto jäljellä. Tilalle on tullut näitä Herukoita, Kaakkureita, Ritaharjuja, Kynsilehtoja, Saareloita, Saviharjuja ja mitä kaikkia niitä onkaan. Ehkä ne niminä ovat ihan kelpollisia, mutta eivät ne paljon kerro kulmakunnan historiasta.

Vanhat nimet annettiin usein rakentamisaikaisten tapahtumien mukaan. Esimerkiksi Välvainion Portartturi sai nimensä Port Arthurin piirityksestä Japanin sodassa 1904, ja Oritkarin Pilpau ja Tuiran Madrid Espanjan sisällissodasta 1936. Miksei samaa menettelyä voitaisi harrastaa nytkin? Vuodenvaihteessa Ouluun liitettäville uusille kaupunginosille – joista useimmat ovat vanhoja maalaiskylä – voitaisiin saman tien uudet, ajankohtaiset kaupunkilaisnimet.

Mikä sitten tällä hetkellä on ajankohtaista? No, sotiahan käydään yhä edelleen, kuten aina ennenkin, joten jonnekin Kiimingin eteläosiin, vaikkapa nykyisen Huttukylän tienoille, saattaisi sopia kaupunginosa nimeltä Afganistani, ja Yli-Iin Pahkalan tienoille Syyriankorpi. Entinen Hiukkavaara sopisi luontevasti Barakinperäksi Yhdysvaltain presidentinvaalien muistoksi, ja samasta syystä Kalimenkylälle olisi jopa nykyistä kätevämpi nimi Romneynranta. Kotimaassa nimeksi asti yltäviä ajankohtaisaiheita ei ole oikeastaan muita kuin ministeri Virkkusen kuntauudistus, joten ehkäpä hänen kunniaksensa voitaisiin antaa vaikka Jakkukylälle uusi nimi: Hennanluoma.

